

پیوند جاودان

روزی امام صادق علیه السلام به شاگردان خود تفسیر آیاتی از قرآن را می‌آموخت. هنگام غذا خوردن شد. بعد از تمام شدن غذا برخی گفتند تاکنون غذایی به این لذیذی و پاکیزگی نخورده بودیم. یکی از حاضران گفت: در روز قیامت بر اساس آیه

ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ^۱

پس در آن روز درباره نعمت از شما سؤال خواهد شد.

در این آیه منظور از نعم چیست؟

نعمت ولایت محمد و آل محمد (ص)

از این غذایی که نزد فرزند پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله خوردیم از ما سؤال خواهد شد. امام صادق علیه السلام فرمود:

خداوند کریم تر و شأنش بالاتر از آن است که طعامی به بنده اش بدهد و آن را برایش حلال و گوارا سازد، آن‌گاه از آن بازخواست نماید؛ بلکه منظور از نعم در این آیه، نعمت محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله است که به شما ارزانی داشته است.^۲ در روز قیامت درباره نعمت ولایت ما اهل بیت از شما سؤال خواهد شد.^۳

به نظر شما علت تأکید قرآن بر نعمت

**اهل بیت چیست؟
هدایت و رستگاری انسان و نجات از گمراهی
و هلاکت در پیروی کردن از اهل بیت است**

۱. تفسیر قرآن: بیان و آنسکار کردن معنای آیات قرآن کریم.

۲. سوره نکات، آیه ۸.

۳. کافی، ج ۶، ص ۲۸۰.

۴. تفسیر برهان، ج ۵، ص ۷۴۶.

تهیه کننده: مسعود صیدری گروه معارف شهرستان ماهشهر

در قرآن کریم تمامی چیزهایی که برای رستگاری انسان در دنیا و آخرت مورد نیاز است، گنجانده شده است و هر کس به این معجزه جاویدان پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مراجعه کند، می تواند در سطح فهم و دانش خود از آن بهره ببرد.

اما آیا همه انسان ها می توانند به عمق علوم و معارف عمیق قرآن دست یابند؟
پاسخ سوال اخودت را
امتحان کن صفحه 38
 خداوند حکیم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله را **اولین معلم قرآن** قرار داد؛ زیرا ایشان بهتر از هر انسان

دیگری می داند که هر آیه از قرآن در چه زمانی و به چه علتی نازل شده است و مفهوم و تفسیر واقعی آن چیست. پیامبر اعظم برای انجام رسالت مهمی که بر عهده داشت، با تمام وجود به بیان معارف الهی قرآن و آموزش مردم زمان خود پرداخت. مردم هر سؤالی داشتند از پیامبر رحمت می پرسیدند و هیچ گاه دچار حیرت و سرگردانی نمی شدند.

اما مردمی که پس از وفات رسول خدا به دنیا می آیند، چگونه باید راه رستگاری خود در دنیا و آخرت را پیدا کنند؟ خداوند برای راهنمایی آنان - که اتفاقاً جمعیتشان از مردم زمان پیامبر اعظم به مراتب بیشتر است - چه تدبیری اندیشیده است؟

تربیت معلمان آینده

رسول خدا از ابتدای بعثت، به دستور خداوند برنامه کامل و دقیقی برای هدایت مردم طراحی کرده بود که حتی سعادت انسان های پس از خود را نیز تضمین می کرد. این برنامه عبارت بود از تربیت معلمان ویژه برای فهم و آموزش معارف عمیق قرآن. **پاسخ سوال 2 خودت را امتحان کن صفحه 38**
 فکر می کنید چه کسی می توانست شایسته ترین فرد برای هدایت مردم پس از رسول خدا باشد؟ بهترین فرد برای این جایگاه، کسی بود که از کودکی در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود، همان کسی که از هر کس دیگری به پیامبر نزدیک تر بود و از کودکی در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود.

امام علی (ع) در مورد یادگیری علم و دانش از پیامبر چه
 امیر مؤمنان در این باره می فرماید **می فرماید؟**

من از کودکی با رسول خدا بودم و او هر روز، دری از علم به رویم می گشود و اخلاق و آداب نیک را برایم آشکار می ساخت و دستور می داد پیوسته از او پیروی کنم^۱.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۷. **بعد از پیامبر چه کسی شایسته ترین فرد برای هدایت پس از رسول خدا بود؟ چرا؟ علی (ع).** چون ایشان در آغوش پر محبت پیامبر خدا پرورش یافته بود و نزدیک ترین فرد به پیامبر بود. و در اثر تربیت کامل پیامبر از علوم الهی برخوردار شده بود

هیچ آیه‌ای بر پیامبر نازل نمی‌شد، مگر اینکه آن را برای من قرائت می‌کرد. او می‌خواند و من با خط خودم آن را می‌نوشتم و سپس تفسیر و تأویل آن آیه را به من می‌آموخت و از خداوند درخواست می‌کرد که قدرت فهم و حفظ آن را به من عطا کند.

پس هرچه از حلال، حرام، امر، نهی و اتفاقات گذشته و آینده که خداوند به او آموخته بود، همه را به من آموخت و من آنها را حفظ

کردم و با دعای پیامبر حتی یک حرف از آن را هم فراموش نکردم.^۲

پیامبر خدا اسرار و نکات عمیق قرآن را به حضرت علی علیه السلام آموخت تا پس از رحلت ایشان، مردم بتوانند با کمک امیر مؤمنان و امامان پس از ایشان از آموزه‌های قرآن بهره‌مند گردند و با استفاده از این آموزه‌ها بر مشکلات خود غلبه کنند.

حضرت علی علیه السلام می‌فرماید:

روزی رسول خدا به من فرمود: ای علی، آنچه برایت می‌گویم، بنویس.

گفتم: ای رسول خدا، آیا بیم آن را دارید که سخنان شما را فراموش کنم؟

فرمود: نه، بیم فراموشی بر تو ندارم؛ زیرا خدا خواسته است که تو را حافظ احکام و معارف دین قرار دهد، اما اینها تنها برای تو نیست؛ بلکه برای امامان بعد از تو نیز هست، برای آنها بنویس.

آن گاه رسول خدا به پسر من حسن اشاره کرد و فرمود: اولین اینها، حسن است. سپس نگاهی به حسین کرد و فرمود: دومین آنها حسین

است و بقیه از فرزندان حسین هستند.^۳

اصحاب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، بارها و بارها از ایشان شنیده بودند که می‌فرمود:

ای مردم، من از میان شما می‌روم و دو چیز گرانبها را در میان شما باقی می‌گذارم. تا وقتی به آن دو پناه ببرید گمراه نخواهید شد؛

یکی کتاب خدا و دیگری عترت و اهل بیتم. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا آن هنگام که در کنار چشمه کوثر به من ملحق

شوند، پس خوب مراقب باشید که بعد از من با این دو چگونه رفتار می‌کنید.^۴

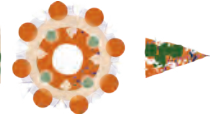
پاسخ سوال خود را امتحان کن

۱. تأویل قرآن: بیان مقصود واقعی خداوند از آیات قرآن کریم. ۲. کافی، ج ۱، ص ۶۴. ۳. منابع المودة، ج ۲، ص ۲۲. ۴. سنن ترمذی، ج ۵، ص ۶۲۲-۶۶۳؛ مستدرک حاکم، ج ۳، ص ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۴۸، ۵۳۳؛ سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۴۳۲؛ مسند احمد بن حنبل، ج ۳، ص ۱۴، ۱۷، ۵۹، ۲۶. * حفظ شود.

تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت چیست؟ پناه بردن به قرآن و اهل بیت پیامبر (ص)

این سخن رسول خدا که بعدها به حدیث ثقلین مشهور شد، نشان می‌دهد که تنها راه رسیدن به سعادت و راهیابی به بهشت زیبای خداوند، پناه بردن به قرآن و اهل بیت پیامبر علیهم‌السلام است و رها کردن هر یک از این امانت‌های ارزشمند الهی، نتیجه‌ای جز سرگردانی و گمراهی نخواهد داشت.

رها کردن امانت‌های ارزشمند الهی (قرآن و اهل بیت) فَعَالِيَتِ كَلَّاسِيَّةٍ نَتِيَجَةُ اِي دَارِدُ؟ سَرِگَرْدَانِي وَگَمْرَاهِي

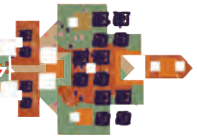

آیات زیر را با دقت بخوانید:

این قرآن کریمی است	۱- اِنَّهٗ لَقُرْآنٌ كَرِيْمٌ
که در کتاب محفوظی جای دارد	فِي كِتَابٍ مَّكْنُوْنٍ
جز پاکان نمی‌توانند به آن دست زنند [= دست یابند]	لَا يَمَسُّهٗ اِلَّا الْمُطَهَّرُوْنَۙ
خداوند فقط می‌خواهد	۲- اِنَّمَا يُرِيْدُ اللّٰهُ
بلیدی و گناه را از شما اهل بیت [پیامبر] دور کند	لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ اَهْلَ الْبَيْتِ
و شما را کاملاً پاک سازد.	وَيُطَهِّرَكُم تَطٰهِيْرًاۙ

این آیات را کنار هم قرار دهید و درباره پیامی که از آنها در می‌یابید در کلاس گفت‌وگو کنید.

خودت را امتحان کن

۱- چرا خداوند پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم را اولین معلم قرار داد؟ پاسخ صفحه ۳۶ بالای صفحه

۲- پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم برای هدایت مردم بعد از خود چه برنامه‌ای طراحی کرد؟ پاسخ صفحه ۳۶ پایین صفحه

۳- حدیث ثقلین را بنویسید. پاسخ صفحه ۳۷ پایین

۱. سوره واقعه، آیات ۷۷ تا ۷۹. ۲. سوره احزاب، آیه ۳۳.